

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

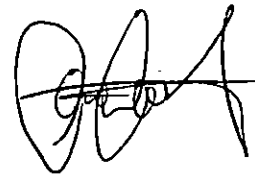
Sağlık hakkı temel insan haklarından biridir. Sağlık hakkından yararlanma, sağlık hizmetlerine erişim ile devletin, yurttaşlarını koruma, gözetme ve sağlık ihtiyaçlarını karşılama görevi, Şırnak il ve ilçelerinde ülkenin diğer bölgelerinin oldukça gerisindedir.

Sağlık hakkıyla ilgili Anayasa madde 56/1 “**Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Devlet herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlama; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, iş birliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.**” der.

Sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesinin tüm seçimlerin en gözde vaatlerinden olduğunu da hatırlatarak, Şırnak’ta yaşanan mağduriyetlerin bir an önce giderilmesi, acil / kısa vadedeki çalışmaların ivedilikle devreye sokulması, orta ve uzun vadedeki planlamanın ise hızla projelendirilerek şeffaflık ve denetime açık usullerle kamuyla paylaşılması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

NEVROZ UYSAL ASLAN

ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ

GEREKÇE

Türkiye’de gelir adaletsizliğinde ve kamu hizmetlerinin dağılımındaki bölgelerarası eşitsizlik, sağlık alanında da kendini göstermekte ve doğrudan insan hayatını ilgilendirdiği için telafisi mümkün olmayan kayıplara yol açmaktadır. Yeterli ve sürekli bir sağlık hizmeti işleyişi olması

durumunda hızla müdahale edilerek çok kolay önlenebilecek bazı rahatsızlıklar dahi, sağlık hizmeti ulaşılabilir ve adil olmadığı için kalıcı hastalıklara ya da uzayan ve maliyeti artan tedavi ihtiyacına dönüşmektedir.

Sağlık hizmetlerinin arzı ve tüketimi konunun iki ayrı tarafı gibi görünmekle beraber doğum öncesinden başlayarak, konu insan yaşamı olduğunda, taraflar değil sayısı hızla artan mağdurlar söz konusudur.

Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında, nitelik ve nicelik olarak Şırnak ili ve ilçelerinde sağlık hizmetleri hem ekipman hem de personel açısından çok yetersiz olmakla birlikte, TÜİK verilerinde dahi, örneğin anne bebek ölümleri 3 kattan fazladır. Kağıt üzerinde istatistiki veri muamelesi yapılan bu rakamlar tek tek insandır. Ancak sorunun tespiti ve çözümü için elbette verilere başvurmaya ihtiyacımız var. Şırnak söz konusu olduğunda elimizde güncellenmiş veri yok, sağlık kuruluşlarının internet sayfaları yıllardır güncellenmemiş, hastanelerle iletişime geçmek neredeyse imkânsız, defalarca aranan ve çalan hiçbir telefon açılmıyor, muhataplara ulaşılamıyor.

2021 yılı Sağlık Bakanlığı verilerine göre; anne ölüm oranları (100.000 canlı doğumda) Güneydoğu Anadolu Bölgesi 16.9, Ege Bölgesi 5.5, bebek ölüm hızı (1000 canlı doğumda) Batı Marmara 6.5, Güneydoğu Anadolu Bölgesi 13.6'dır. Bu rakamlar çok çarpıcı ve belirleyici olduğu için eski olmakla birlikte oldukça önemli.

Cizre Devlet Hastanesi 20 yıl önceki nüfusa göre planlanmış, iki katına çıkan nüfusa karşın yeni düzenleme ya da iyileştirmeye gidilmediği gibi, 2019 yerel seçimlerinde yapımı vaat edilen ve Şırnak Cizre arasında yer alacak olan 500 yataklı Devlet Hastanesi de temel atma aşamasında kaldı.

Silopi ilçesinde 2020'de temeli atılan Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi'nin inşaatı "artan girdi maliyetleri" gerekçesiyle durduruldu. İhale bedeli 64 milyon 444 bin TL olan hastanenin temeli yüklenici firma tarafından atıldı. Sözleşmede, 700 iş günü süre zarfında bitirileceği belirtilen hastane, aradan geçen yıllara rağmen bitirilemedi, inşaatı ne zaman başlanacağı ise belirsizliğini koruyor.

2013 yılında depreme dayanıklı olmadığı raporu verilen Beytüşşebap Devlet Hastanesi halen faaliyette, yeni hastane projesi ise 2021 yılında iptal edilerek yerine olimpik yüzme havuzu ve öğretmen evi inşa edildi.

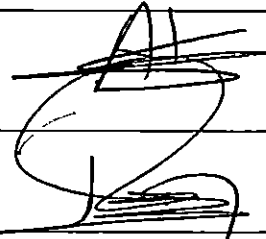
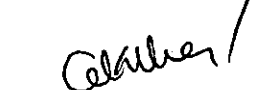
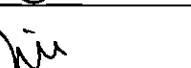
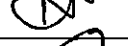
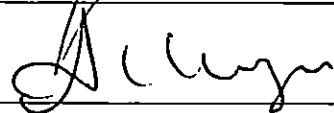
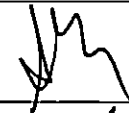
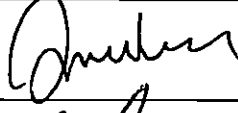
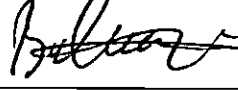
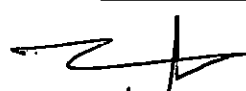
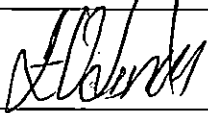
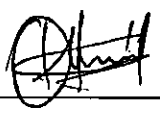
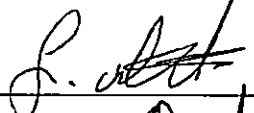
Şırnak ili ve 6 ilçesinde tüm branşlarda ama özellikle kadın doğumda ulaşan hizmet ihtiyacın çok altında, hekim ve sağlık personeli yetersiz, hastalar sıklıkla sabah erken saatlerde servis araçları ile Diyarbakır ve Batman'a gitmek zorunda kalıyor. En çok ihtiyaç duyulan Kadın Hastalıkları ve Doğum uzmanlık alanında 3 hekim kontenjanı olmakla beraber ilçelerin uzman doktor ihtiyacı nedeniyle hekimler haftanın bir günü diğer ilçelere gidiyor. Öte yandan, 2022 yılı resmi verilerine göre 159 bin 754 insanın yaşadığı Cizre'de çoğu zaman hayati önem taşıyan bir anjiyo ünitesi dahi bulunmamaktadır.

İl genelinde, ihtiyaç sahibi hastalar, tomografi, MR ve ultrason başta olmak üzere görüntüleme hizmetlerinden yararlanmakta çok ciddi sıkıntılar yaşamaktadır. Aylar sonrasına randevu verilmekte, kısıtlı sayıdaki cihazların tamir ve bakımı için haftalarca beklenmektedir.

Mağduriyetin diğer bir tarafı, sağlık emekçilerinin mobing ve ağır iş yükünden çok şikayetçi oldukları için kısa bir sürede iş bırakıyor olmalarıdır. Sosyal medya ve basın aracılığıyla mağduriyetlerini yaygın olarak dile getiren yurttaşlar, mevcut sağlık merkezlerindeki tıbbi donanım ve personel eksikliğinden şikayetçi. Yerel basından edindiğimiz bilgilere göre, 50 dereceyi aşan sıcaklarda, klimaların çalışmadığı sağlık kuruluşlarında sık tekrarlayan ve günlerce giderilemeyen "Hastane Bilgi Yönetim Sistemi" arızaları nedeniyle muhatap bulamayan hasta ve hasta yakınlarının, sosyal medyaya yönelmesi bile tek başına sağlık sisteminin durduğunun göstergesidir.

Yaygın uyuşturucu kullanımı ve bağımlılık yaşının düşmesine rağmen mevcut AMATEM'ler halen kapalı ve açılma sözü verilenler açılmadı.

Bu bağlamda, yukarıda belirtilen hususlar ışığında, giderek katlanan, kalıcı sağlık sorunları ve can kaybına sebebiyet veren "sağlık hizmetlerinin yaygın, kesintisiz ve adil temini" ile hastanın "sağlık hizmetlerine ulaşımının" sağlanabilmesi, Şırnak il ve ilçelerinde sağlık hizmetleriyle ilgili yaşanan sorunların tespit edilmesi, eksiklerin giderilmesi, hayati vakaların dahi Şırnak'tan kilometrelerce uzak mesafedeki Elazığ ve Diyarbakır'a acil sevki nedeniyle yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi, atılacak adımlar ve çözüm önerilerinin belirlenmesi için TBMM sorumluluk almalıdır.

1	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
2	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	KARS	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6			
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	